

Voorwoord

De buienradar.

Afgelopen week was er veel te doen over de buitenradar. Mensen waren woedend en gefrustreerd omdat de voorspelling niet uit kwam. Je kan maar ergens boos om worden. Ik vind het al knap dat ze toch redelijk in kunnen schatten wat er de komende 14 dagen ons te wachten staat, maar dat dit niet waterdicht is, moet je toch wel snappen.

Vroeger moest je elk uur wachten tot het ANP nieuws weer kwam, voor dat je de weersverwachting verwachtten. Tegenwoordig zijn we zo straal verwend dat we elk minuut kunnen zien wat er komend uur en komende dagen gaat gebeuren boven ons koppie.

Wij hadden Jan Pelleboer, misschien wel de bekendste weerman uit de jaren 70 en 80. Ik las in een reactie dat zelfs hij in die tijd al eens bedreigingen via een ansichtkaart kreeg. Naast het feit dat we de jeugd uit moeten leggen wie Jan Pelleboer was, moeten we ze misschien ook nog wel uitleggen wat een ansichtkaart is. Als je met het gemak waarmee mensen nu een onbezonnen reactie geven op social media, in die tijd een kaartje met je frustraties had moeten sturen, had de PTT zijn handen vol gehad. En nu hoor ik mijn kinderen weer denken, de PTT. Wat is dat? Nou, dat zoek dan maar lekker op via Chat GPT.

Veel leesplezier toegewenst!

In deze nieuwsbrief:

Inhoudsopgave

Overschrijding fosfaatplafond	2
Subsidieregeling extensivering melkveehouderij	2
Inkuilen op open grond niet meer toegestaan	3
Meest voorkomende afwijzingen eco-activiteiten	4
Subsidie emissieloos landbouwmaterieel	4
Nadere toelichting eco-activiteit groene braak	5
Maatwerk aanpak PAS-melders	5
Actueel houden Gecombineerde opgave	6
Beroep op overmacht bij GLB-steun	6
Meldingsplicht voor slaan waterputten	6
Terechte boete vanwege ontbreken stickers op mesttransportmiddel	6
Nieuwe welzijnseisen voor vleesveehouderij	6
Belangrijke data	7

Overschrijding fosfaatplafond

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verwacht op basis van gegevens uit het vierde kwartaal van 2025 dat het fosfaatplafond van 135 miljoen kg in 2025 met 5,7 miljoen kg (4,2%) wordt overschreden. De stikstofproductie ligt met 432,9 miljoen kg 1,6% onder het plafond van 440,0 miljoen kg.

Het sectorale plafond in de melkveesector wordt met 3,2 miljoen kg fosfaat (4,4%) overschreden, in de varkenssector met 1,9 miljoen kg (6,8%) en in de sector 'overig' met 1,2 miljoen kg (8,0%). Alleen in de pluimveesector wordt het sectorplafond onderschreden, namelijk met 0,5 miljoen kg fosfaat (2,5%).

Effect beëindigingsregelingen

Er is ook gekeken naar het effect van de landelijke beëindigingsregelingen Lbv en Lbv-plus. Het effect hiervan zal vooral pas na 2025 tot uiting komen in de mestproductie. De verwachting is dat uiteindelijk 90% van de aangemelde bedrijven daadwerkelijk tot beëindiging overgaat. Daarmee zou op termijn het nationale fosfaatproductieplafond met 2,2% (3 miljoen kg) worden overschreden, terwijl het nationale stikstofplafond met 3,5% (15,2 miljoen kg) wordt onderschreden. De overschrijding van het fosfaatplafond is volledig toe te rekenen aan de melkveesector.

Subsidierегeling extensivering melkveehouderij

De Subsidierегeling extensivering melkveehouderij (Sem) wordt van 1 juni tot en met 29 juli 2026 opengesteld. Het doel van de Sem is het structureel verminderen van ammoniak- en broeikasgasemissies in de melkveehouderij. De regeling is gericht op het tijdelijk houden van minder melkkoeien op het niveau van het individuele melkveebedrijf. Dit leidt daarnaast tot een blijvende afname van het aantal fosfaatrechten op nationaal niveau en daarmee tot een permanente vermindering van het aantal melk- en kalfkoeien in Nederland. Een belangrijk neveneffect is dat de mestproductie afneemt, waardoor naar verwachting de druk op de mestmarkt zal verminderen. Ook kan de regeling de omschakeling naar een extensievere bedrijfsvoering stimuleren. Verder moet de regeling bijdragen aan een toekomstbestendige landbouw en aan de kabinetsdoelen op het gebied van stikstof en klimaat.

Budget en rangschikking aanvragen

Er is een budget van € 627 miljoen beschikbaar. Aanvragen worden beoordeeld op volgorde van binnenkomst.

Hoofdpijnen

Melkveehouders kunnen deelnemen aan de Sem als zij in 2025 bedrijfsmatig melkkoeien hebben gehouden.

Deelnemende melkveehouders moeten tussen de 10 en 20 procent minder melkkoeien gaan houden ten opzichte van het referentieaantal. Dit is het gemiddelde aantal melk- en kalfkoeien dat in het kalenderjaar 2025 is gehouden, tenzij het aantal op 1 april 2026 lager is. In dat geval geldt dit lagere aantal. De bijbehorende fosfaatrechten komen te vervallen.

Daarnaast mag het areaal grasland gedurende de looptijd van de subsidie niet afnemen en mag het aantal overige graasdieren (zoals jongvee, schapen, geiten en paarden), omgerekend naar GVE, dat op het bedrijf aanwezig is, niet toenemen. Deze verplichtingen gelden gedurende drie jaar vanaf het moment dat deelnemers melding hebben gedaan van het (permanent) laten vervallen van het deel van het fosfaatrecht dat overeenkomt met het aantal verminderde melkkoeien.

Effect regeling

De verwachting is dat met het beschikbare budget het aantal melkkoeien met maximaal 64.000 kan afnemen. Dit betreft ongeveer 4% van het aantal melkkoeien in Nederland. Dit leidt tot een verwachte afname van de ammoniakemissie met 0,5 kiloton en van de broeikasgasemissie met 0,3 megaton CO₂-equivalenten. Daarnaast neemt de fosfaatproductie naar verwachting met maximaal drie miljoen kilogram af. Deze afnames worden op korte termijn gerealiseerd, aangezien deelnemende melkveehouders binnen vier weken na ontvangst van de subsidieverlening het fosfaatrecht moeten laten doorhalen (de dieren zijn dan ook niet meer op het bedrijf).

Na afloop van de driejarige extensiveringsperiode kunnen deelnemende melkveehouders ervoor kiezen terug te gaan naar het oorspronkelijke aantal melkkoeien, maar alleen met nieuw aangekochte of geleasede fosfaatrechten.

Gevolgen voor natuurvergunning

Bij een extensivering met minimaal 10% en maximaal 20% van het aantal melk- en kalfkoeien wijzigt de bedrijfsvoering niet structureel, ervan uitgaande dat de opzet van het bedrijf gelijk blijft (dezelfde stalomvang, gelijke melkstalcapaciteit en dergelijke). Op basis van de huidige regelgeving en jurisprudentie is in dat geval geen sprake van een wijziging van een project en blijft de deelnemer binnen de bestaande natuurtoestemming opereren.

Hoewel deelname aan de Sem op dit moment geen directe gevolgen heeft voor de bestaande natuurtoestemming, kan in de toekomst niet met zekerheid worden gegarandeerd dat ruimte bestaat om terug te gaan naar het oorspronkelijke aantal dieren.

Generieke korting

Gelet op de bepalingen in de Meststoffenwet is het juridisch niet mogelijk om deelnemende bedrijven uit te zonderen van een generieke korting op de fosfaatrechten, anders dan grondgebonden bedrijven (bedrijven zonder fosfaatoverschot), die hiervan al zijn uitgezonderd.

Hoogte subsidie

De subsidie wordt in jaarlijkse voorschotten uitbetaald gedurende de driejarige looptijd van de regeling en bestaat uit twee componenten. De eerste component bestaat uit een bijdrage van € 1.606 per verminderde melkkoe voor het inkomensverlies als gevolg van lagere melkopbrengsten door het houden van minder melkkoeien.

De tweede component bestaat uit een bijdrage voor de gemiste inkomsten door het niet kunnen verkopen van het doorgehaalde fosfaatrecht. Dit fosfaatrecht kan niet worden verkocht, omdat het moet worden doorgehaald en daarmee komt te vervallen. De vergoeding voor het fosfaatrecht is vastgesteld op € 110 (gemiddelde verkoopprijs 2023–2025). De hoeveelheid fosfaatrecht die moet worden doorgehaald, is afhankelijk van de gemiddelde melkproductie per koe op het melkveebedrijf in 2025. De totale vergoeding voor de doorgehaalde fosfaatrechten wordt in drie gelijke jaarlijkse termijnen betaald.

Meer fosfaatrechten nodig door stijging melkproductie per koe

Het is belangrijk te beseffen dat er relatief meer fosfaatrechten nodig zullen zijn voor de resterende melkkoeien. Bij de inkrimping worden immers de minder productieve melkkoeien afgevoerd, waardoor de gemiddelde melkproductie per koe toeneemt. Dit moet worden gecompenseerd door een vermindering van het aantal stuks jongvee en/of de aankoop of lease van fosfaatrechten. De marktprijs van deze rechten ligt momenteel aanzienlijk hoger dan het bedrag dat wordt verkregen voor de ingeleverde rechten.

Fiscale aspecten

De vergoedingen voor het inkomensverlies en het vervallen van het fosfaatrecht behoren tot de winst voor de inkomsten- en vennootschapsbelasting. Onder voorwaarden kan de melkveehouder gebruikmaken van de herinvesteringsreserve. Herinvestering is mogelijk in andere kort afschrijfbaar bedrijfsmiddelen

(bedrijfsmiddelen waarop in maximaal tien jaar wordt afgeschreven).

Inkuilen op open grond niet meer toegestaan

Met de invoering van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn strengere eisen gaan gelden voor de opslag van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen. De opslag hiervan moet plaatsvinden op een elementenbodenvoorziening. Dit voorkomt dat vloeistoffen uit deze producten in de bodem terechtkomen. Inkuilen op open grond is dus niet meer toegestaan.

Voor veevoederbalen die in plastic folie zijn verpakt, is geen elementenbodenvoorziening nodig, omdat hier normaal gesproken geen vloeistoffen uit vrijkomen.

Elementenbodenvoorziening

Een elementenbodenvoorziening is een bodembeschermende voorziening die een stof tijdelijk kan keren en waarvan onderbrekingen of naden niet zijn gedicht. Zij mag niet zijn aangesloten op een vuilwaterriool.

Opvangen vloeistoffen

Vloeistoffen die vrijkomen uit de opslag moeten worden opgevangen. Daarna kunnen deze worden uitgereden over het land. Dit kan door een directe afvoer van de vloeistoffen naar een mestkelder of met een opvangvoorziening. Een verdiepte of aflopende opslag is ook toegestaan, mits hiermee voldoende vloeistof kan worden opgevangen.

Scheiden van schoon en vervuild afvalwater

Regenwater afkomstig van de bodembeschermende voorziening voor de opslag van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen dat schoon is, mag worden geloosd op de bodem of in oppervlaktewater. Het is niet nodig om dit water op te vangen of apart te houden van vervuild water. Het moet dan wel zeker zijn dat dit water niet is verontreinigd met vloeistoffen uit de opslag.

Overgangstermijn

Voor bestaande opslagen geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2027.

Vergunning of melding

Bij een vergunningsplichtige veehouderij vallen de opslagen onder de vergunning van het bedrijf. Voor de aanleg van een nieuwe opslag of de aanpassing van een bestaande opslag is meestal een vergunning nodig.

Bedrijven die meldingsplichtig zijn, kunnen doorgaans volstaan met een melding voor het opslaan van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen.

Meest voorkomende afwijzingen eco-activiteiten

In maart en april zijn door RVO diverse beslissingen genomen op de aangevraagde GLB-subsidies 2025 (basispremie, aanvullende premie voor de eerste 40 ha, eco-regeling en toeslag jonge landbouwers). Uit deze beslissingen blijkt dat er regelmatig eco-activiteiten worden afgekeurd. Dit is mede gebaseerd op de regelmatige monitoring van de percelen.

De meest voorkomende afkeuringen van de eco-activiteiten zijn volgens RVO:

- Onderzaai vanggewas
  - o Er is na de oogst geen onderzaai zichtbaar of de bedekking bedraagt minder dan 80%;
  - o Het perceel wordt bewerkt en het vanggewas wordt na de oogst opnieuw ingezaaid.
- Groenbedekking
  - o De bedekking bedraagt minder dan 80%;
  - o Het perceel is niet in de volledige periode 1 januari-1 maart bedekt. Het gewas wordt bijvoorbeeld te vroeg ondergewerkt of verdwijnt door vorst volledig.
- Vroeg ras rooigewas voor 1 september
  - o Het gewas is niet op tijd gerooid of de gewasresten liggen nog op het perceel.
- Groene braak
  - o De bedekking bedraagt minder dan 80%;
  - o Het perceel is een te korte periode bedekt, bijvoorbeeld het gewas is te vroeg ondergewerkt of te laat ingezaaid.
- Langjarig gras
  - o Het grasland is zwaar bewerkt en opnieuw ingezaaid.

Tip Op de website satellietdataportaal.nl kunt u beelden van uw percelen bekijken. Deze beelden kunt u gebruiken bij het indienen van bezwaar tegen een afwijzing en bij het invullen van de opgave van dit jaar.

Tip Maak gedurende het jaar regelmatig foto's van de uitgevoerde eco-activiteiten. Zorg ervoor dat hierop herkenbare vaste objecten staan, zodat duidelijk is op welk perceel de foto is gemaakt.

Subsidie emissieloos landbouwmaterieel

De Subsidie emissieloos landbouwmaterieel (SEL) wordt van 2 juni tot en met 2 oktober 2026 opengesteld voor landbouw- en agrarische loonwerkbedrijven die willen

investeren in nieuwe elektrische landbouwmachines en -tractoren. Bij een tractor kan ook subsidie worden verkregen voor een laadstation. Subsidie is wel mogelijk bij financial lease, maar niet bij operational lease.

Hoogte en verdeling budget

Er is een budget van € 8,6 miljoen beschikbaar, waarvan € 2,8 miljoen voor landbouwmachines en € 5,8 miljoen voor tractoren (inclusief laadstations). Het budget wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Hoogte subsidie

De minimale subsidie per aanvraag bedraagt € 3.000. Er kunnen meerdere aanvragen ingediend worden tot maximaal € 600.000 in totaal. De subsidie wordt als volgt berekend:

- Landbouwmachines: 25% van het aankoopbedrag;
- Landbouwtractoren 29 t/m 74 kW: 35% van het aankoopbedrag;
- Landbouwtractoren van meer dan 74 kW: 55% van het aankoopbedrag;
- € 9.760 voor een DC-laadstation met een vermogen van 50 tot 100 kW;
- € 17.700 voor een DC-laadstation met een vermogen van 100 tot 150 kW;
- € 24.400 voor een DC-laadstation met een vermogen vanaf 150 kW.

Voorwaarden

1. De subsidie is alleen beschikbaar voor kleine en middelgrote ondernemingen;
2. De subsidieontvanger moet een aangeschafte tractor op zijn naam stellen in het kentekenregister gedurende een periode van drie jaar na de vaststelling van de subsidie, anders kan een deel van de subsidie teruggevorderd worden;
3. Een aangeschafte tractor moet voor ten minste 70% van de tijd in de landbouw gebruikt worden gedurende een periode van drie jaar na de vaststelling van de subsidie, anders kan een deel van de subsidie worden teruggevorderd;

4. De aanvrager mag pas investeringsverplichtingen aangaan na het indienen van de aanvraag.

Nadere toelichting eco-activiteit groene braak

Een perceel met de eco-activiteit 'groene braak' moet minimaal 9 maanden in het betreffende jaar uit productie zijn genomen. In de regeling is als voorwaarde opgenomen dat in de periode van 31 mei tot en met 31 augustus het perceel voor minimaal 80% zichtbaar bedekt moet zijn met een toegestaan gewas.

Daarnaast staat in de Uitvoeringsregeling GLB 2023 het volgende: "De landbouwer teelt voor een periode van minimaal 9 aaneengesloten maanden in het aanvraagjaar een gewas uit de gewassenlijst 'groene braak' als bedoeld in bijlage 1 als hoofdteelt op het bouwland. Eerdere antwoorden van RVO (via overleg en het loket) gaven echter aan dat dit geen verplichting is.

Daarom is RVO gevraagd een nadere toelichting te geven op de voorwaarden voor toepassing van 'groene braak'.

Nadere toelichting RVO

RVO beoordeelt of er in de periode 31 mei tot en met 31 augustus 80% zichtbare bedekking is van het gewas op het perceel en daarnaast of de braakperiode in acht wordt genomen. Dat doet zij door te kijken of het gewas uit gewassenlijst groene braak er aaneengesloten staat vanaf het moment van inzaaien. Op het moment dat in de periode van 9 maanden tweemaal een inzaaimoment wordt gedetecteerd, ziet RVO dat als een onderbreking van de aaneengesloten periode. Het gewas hoeft dus niet aan de start van de periode van 9 maanden ingezaaid te zijn, maar moet tijdig zijn ingezaaid om vanaf 31 mei een 80% zichtbare bedekking te hebben. Aan de start van de 9 maanden mag er dus bijvoorbeeld ook nog een vanggewas voor het voorgaande jaar op het perceel staan dat wordt ondergewerkt voorafgaand aan het inzaaien van het gewas voor groene braak. Het vernietigen van het gewas van de lijst 'groene braak' wordt gezien als het einde van de aaneengesloten periode.

Maatwerk aanpak PAS-melders

Op 1 juli 2015 begon het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Tijdens dit programma konden activiteiten met een geringe stikstofneerslag onder voorwaarden doorgang vinden. Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State echter dat het PAS in strijd was met de Europese Habitatrichtlijn. Het gevolg hiervan is dat projecten die onder het PAS geen vergunning nodig

hadden, nu alsnog een vergunning nodig hebben. Op 28 februari 2022 is daarom het legalisatieprogramma

vastgesteld om PAS-meldingen te legaliseren.

Nieuw legalisatieprogramma

Dit legalisatieprogramma is op 1 maart 2025 geëindigd. Het kabinet heeft zich ingezet voor een verlenging van dit programma tot 1 maart 2028. Deze wetswijziging is op 10 februari 2026 door de Eerste Kamer goedgekeurd en vereist een aanvullend programma. Een concept hiervan ligt tot en met 29 mei 2026 ter consultatie. Iedereen kan gedurende deze periode een reactie indienen. Met dit programma probeert het kabinet PAS-melders en andere groepen die door onrechtmatig overheidshandelen zonder juiste natuurvergunning zitten, te helpen richting een legale situatie.

Wat verandert er?

In het programma verschuift de focus van het uitsluitend legaliseren via vrijgekomen stikstofruimte naar een maatwerk aanpak. Deze aanpak wordt ondersteund door Rijkszaakbegeleiders die ondernemers opzoeken, door verschillende regelingen die provincies kunnen openstellen en door eventuele schade te vergoeden via de schadecommissie PAS-melders.

Mogelijkheden

Oplossingen die binnen het programma genoemd worden zijn:

1. Reduceren binnen de huidige referentiesituatie (intern salderen) door innovatie (toepassen emissiearme/reducerende technieken, omschakelen, managementmaatregelen of extensiveren;
2. Extern salderen met depositieruimte uit het Stikstofregistratiesysteem, depositieruimte uit provinciale doelenbanken of particulier extern salderen;
3. (Gedeeltelijke) Beëindiging. Hiermee kan mogelijk gebruik gemaakt worden van een beëindigingsregeling. Er wordt verkend of er een specifieke beëindigingsregeling voor PAS-melders kan worden gemaakt;
4. Verplaatsen van het bedrijf. Provincies kunnen hiervoor middelen uit de Regeling provinciale maatregelen PAS-melders 2024 gebruiken.

Actueel houden Gecombineerde opgave

Na het indienen van de Gecombineerde opgave is het verplicht de bedrijfssituatie steeds actueel te houden. Denk daarbij aan wijzigingen in de percelen, de geteelde gewassen en de nateelten. Ook moeten niet-uitgevoerde of niet-geslaagde eco-activiteiten worden teruggetrokken. Dit moet gebeuren in Mijn Percelen en de Gecombineerde opgave. Wanneer een wijziging wordt doorgegeven na een (fysieke) controle, kan dit een sanctie of korting tot gevolg hebben.

Beroep op overmacht bij GLB-steun

Wanneer door extreme situaties niet aan de voorwaarden of randvoorwaarden voor de GLB-subsidies (bijvoorbeeld basisbetaling, eco-regeling en graasdierpremie) kan worden voldaan, kan een beroep op overmacht worden gedaan.

Wanneer is er sprake van overmacht?

Met overmacht worden extreme situaties bedoeld die niet te voorspellen of te voorkomen zijn, zoals extreem weer (bijvoorbeeld langdurige droogte of hevige regenval), ziektes bij dieren of gewassen, overlijden of onverwachte onteigening.

Bedenk wel dat niet elke droge periode als overmacht wordt aangemerkt. Enige droogte wordt vaak gezien als ondernemersrisico.

Tijdig melden

De melding van overmacht moet binnen 15 werkdagen worden gedaan vanaf het moment dat dit mogelijk is. Bijvoorbeeld binnen 15 werkdagen nadat duidelijk is dat de inzaaidatum van een vanggewas niet haalbaar is of dat door extreme droogte onvoldoende bedekking is bij groene braak of groenbedekking. Zonder tijdige melding zal een beroep op overmacht bij een latere subsidiekorting worden afgewezen.

Indienen melding

De melding moet worden ingediend via mijn.rvo.nl. Daarbij moet bewijsmateriaal worden gevoegd, zoals foto's, een schaderapport of neerslaggegevens van een nabijgelegen weerstation.

Meldingsplicht voor slaan waterputten

De grondwaterstanden zijn momenteel gemiddeld tot laag voor de tijd van het jaar, vooral in de centrale, oostelijke en zuidelijke delen van Nederland. Veel waterschappen hebben al een meldingsplicht voor het

slaan van nieuwe waterputten. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft onlangs aangekondigd deze plicht ook te willen opnemen in het Nationaal Water

Programma 2028-2033 dat hij in voorbereiding heeft, om daarmee beter zicht te krijgen op de grondwateronttrekking.

Terechte boete vanwege ontbreken stickers op mesttransportmiddel

Bij het transport van dierlijke mest is het verplicht om een duidelijk zichtbare, juiste aanduiding op het voertuig te hebben. In een recente zaak kreeg een mestvervoerder een boete van € 6.250 omdat zijn mesttruck geen 'Mest'-kenmerk droeg, terwijl hij categorie 2-mest vervoerde. De rechtbank oordeelde dat de minister van LNV dit terecht als een zware overtreding heeft aangemerkt, mede omdat het niet de eerste keer was. De boete was daarom terecht opgelegd.

Duidelijke identificatie is cruciaal. Bij een ongeval moet direct zichtbaar zijn wat er wordt vervoerd om risico's voor mens, dier en milieu te beperken. Ontbrekende markering kan leiden tot gevaarlijke situaties en hogere schade.

De verantwoordelijkheid ligt bij de vervoerder. Controleer vóór vertrek altijd of de juiste stickers aanwezig zijn en instrueer chauffeurs om dit standaard na te gaan.

Bij vervoer van mest binnen Nederland is momenteel de DBP-identificatie vereist. De Nederlandse regelgeving kent vooralsnog geen invulling van de mogelijkheid in de EU-regelgeving om bij bepaalde transporten van mest bij vervoer binnen een lidstaat geen DBP-identificatie te vereisen. Dat betekent dat ook een mesttransportmiddel van een landbouwer van stickers moet zijn voorzien.

Nieuwe welzijnseisen voor vleesveehouderij

Het kabinet heeft plannen voor een dierwaardige vleesveehouderij gepresenteerd die zeer ingrijpend zijn. Dieren moeten in 2040 hun natuurlijke gedrag volledig kunnen uitoefenen. Het kabinet werkt toe naar een sector waarin de stal is ingericht op het dier. Wetenschappers en praktijkexperts hebben per sector bepaald wat een dier minimaal nodig heeft voor een 'goed leven'. Hieruit vloeit dit beleid voort.

Impact en tijdsad

In de praktijk betekent het nieuwe beleid aanpassingen in stalsysteem en management. Vanaf 2028 is een bedrijfsspecifiek plan tegen hitte- en koudestress verplicht; nieuwe aanbindstallen worden verboden en er moet op elk bedrijf een apart afkalfhok zijn. Kalveren in eenlingboxen moeten altijd contact met andere kalfjes kunnen maken. Verder mogen kalveren pas vanaf 28 dagen vervoerd worden.

Vanaf 2030 moeten kalveren tot 6 weken melk via een speen krijgen. Vanaf 2 weken moeten kalveren in een groep gehuisvest zijn en toegang hebben tot ruwvoer, water en een vachtborstel. Ook worden de ruimte-eisen per dier aangescherpt.

Vanaf 2035 is aanbinden definitief verboden. In 2040 moet de veehouderij 'dierwaardig zijn'. Onthoornen is dan verboden en stallen moeten meer ruimte bieden voor het vee. Ook wil het kabinet het kalf bij de koe sectorbreed, inclusief de melkveehouderij, tot standaard maken.

Dit beleid is een invulling van de bestaande 'wet dieren'. Tot en met 26 mei 2026 kan er via <https://www.internetconsultatie.nl/dierwaardigeveesveehouderij/b1> gereageerd worden op het voorgenomen beleid. Dit kan leiden tot aanpassingen in de plannen.

Belangrijke data

1 juni t/m 29 juli 2026

Openstelling Subsidierегeling extensivering melkveehouderij

2 juni t/m 2 oktober 2026

Openstelling Subsidierегeling emissieloos landbouwmaterieel

T/m 31 augustus 2026

Melden uitrijden waterverdunde mest op klei- en veengrond

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.